Redacţiunea. Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.

Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birourĭ de anunciurĭ: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*: în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.

Preţul inserţiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şese lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.

Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 272. Braşov, Sâmbătă, 9 (21) Decemvre 1895.

Nĕcazurĭ dualistice.

Încă nicĭ nu s'au iniţiat tratările pentru reînoirea pactuluĭ financiar şi economic între Austria şi Ungaria şi étă că partidele austriace au şi început sĕ ia posiţiă faţă cu aceste tratărĭ prin enunciaţiunĭ în parlament.

Este ceva nepomenit, ca în Austria sĕ se ridice atât de hotărît vocea partidelor pentru schimbarea condiţiunilor pactuluĭ. De treiorĭ a fost încheiat până acum acest pact dualist şi tot-déuna tratările au mers fórte neted, fără sĕ fi întimpinat vre-o dificultate mai însemnată. Cel mult ceĭ ce nu erau învoiţĭ cu tóte se resignau dicênd, că este un *malum nĕcessarium*, că interesul de mare putere al monarchieĭ pretinde sĕ se susuţină stipulaţiunile cu Ungaria pe basa dela 1867.

Acum de-odată, în nisce momente, când preponderanţa politică a Ungarieĭ în monarchiă pare a fi atins zenitul eĭ, se sĕvêrşesce o surprindĕtóre schimbare a sceneriei şi un vênt tare începe sĕ sufle în contra politiceĭ urmate până acuma în cestiunea raporturilor cu Ungaria.

Deşi în fruntea acesteĭ nouĕ mişcărĭ pare a se afla partida antisemită, aĭ căreia corifeĭ declară pe faţă rĕsboiu Ungarieĭ, ea are în fond rădĕcinĭ mult mai întinse şi mai afunde în nemulţumirea, ce esistă în tóte ţĕrile şi la tóte popórele Austrieĭ, afară póte numaĭ de Polonĭ, cu rolul preponderant, ce-l jócă hegemoniĭ maghiarĭ în viéţa dualistică a monarchieĭ. Interesele politice, nu mai puţin ca interesele financiare şi economice ale Austrieĭ, vĕdêndu-se mereu ameninţate din partea ungară, au dat nascere aversiuneĭ generale, ce domnesce acolo în contra pactuluĭ. De ce sĕ le suportăm noi tóte, câte voesc sĕ ni-le impună vecinii noştri, de ce sĕ nu aducem şi noi odată la valóre interesele nóstre?

Acesta este refrenul, ce predomină discusiunea în tóte cercurile politice austriace şi nu numaĭ în sînul antisemiţilor.

Dovadă este şi împrejurarea, că un corifeu al partideĭ liberale germane şi altul din sînul marilor proprietarĭ boemĭ s'au aflat îndemnaţĭ a declara, că partisaniĭ lor doresc ca Ungaria sĕ fiă ţinută a contribui o sumă mai mare, decât 30% pentru cheltuelile comune ale monarchieĭ

Décă Dr. Lueger a atribuit meritul acesteĭ pretensiunĭ agitaţieĭ sale, este o cestiune de apreţiare a luĭ; în adevĕr însĕ, postulatul de-a se încheia pactul în condiţiunĭ mai favorabile pentru Austria este general şi temerea esprimată de foile guvernuluĭ unguresc, că prin discusiunile parlamentare de felul celeĭ amintite se pot numaĭ aprinde pasiunile în sînul poporaţiuneĭ, sunt fórte fundate. Lueger cu soţiĭ sĕĭ ţintesc tocmaĭ aicĭ şi astfel agitaţiunea lor, avênd un teren fórte priincios, e în adevĕr periculósă pactuluĭ.

Tactica reservată, ce o observă de-ocamdată Ungurii în faţa amintiteĭ apariţiunĭ, e dictată de consideraţiunĭ de precauţiune, căcĭ cu cât ceĭ de dincolo de Laita vor pretinde mai mult urcarea cvoteĭ pentru Ungaria, cu atât acésta trebue sĕ persiste la susţinerea statuluĭ *quo*, care eschide o schimbare a cvoteĭ.

Însĕ acéstă tactică, deşi fórte sănĕtósă, nu va ajuta nimic, décă Austria ar face încercarea seriósă, de-a pretinde şi ea la rêndul sĕu concesiunĭ. Totul atêrnă dér dela acţiunea parlamentuluĭ şi a guvernuluĭ austriac.

Decă conteluĭ Badeni nu-i va succede a paralisa oposiţiunea din cameră prin concesiunĭ politice, ce-ar face diferitelor partide, se póte uşor ca viitórea reînoire a pactuluĭ sĕ fiă cu totul compromisă.

CRONICA POLITICĂ.

— 8 (20) Decemvre.

Diarelor din Budapesta li-se depeşéză. că în şedinţa representanţilor **comunităţii bisericescĭ din Fiume** vice-primarul Dr. Nicolo *Gelletich* a făcut propunerea, ca comunitatea bisericéscă *sĕ se rupă* din diecesa Zengg şi sĕ se incorporeze la o diecesă *maghiară*. Propunerea a fost primită, şi petiţiunea s'a şi trimis la minister.

*

Diarul „*Branik*" din Neoplanta aduce scirea, că în **sinodul episcopal sêrbesc** ţinută la 15 c., în urma unuĭ compromis între guvernul ungar şi prelaţii sêrbescĭ, a fost ales ca episcop în Buda protopresbiterul actual din Buda, *Eremia Maghiarevicĭ*. Scaunul episcopal din Verşet a rĕmas şi de astă-dată încă ne-ocupat.

*

Privitor la **evenimentele din Turcia** scirile mai nouĕ sosite din Constantinopol spun următórele: In *Hanrau* s'au întêmplat în timpul din urmă mai multe ciocnirĭ între Beduinĭ şi Druşĭ, cu carĭ ocasiunĭ din ambele părţĭ au fost mulţĭ omorîţĭ şi mulţi răniţĭ. In *Creta* încă au început turburărĭ provocate de un comitet revoluţionar. Cu tóte acestea însĕ Porţii îi succede a linişti tot mai mult spriritele, şi mai ales se dice, că operaţiunile armateĭ regulate sunt împreunate cu succes.

*

Intre *Anglia* şi *Statele unite* nord-americane e pe cale de a-se isca un conflict acut. Preşedintele republiceĭ nord-americane **Cleveland** a adresat adecă congresuluĭ un **mesagiu**, în care el protestéză contra manopereĭ Anglieĭ de-a ocupa un teritor aparţinător republiceĭ Venezuela, prin ceea-ce s'ar ataca interesele Statelor unite. După-ce Anglia a respins un arbitriu internaţional, preşedintele Cleveland propune acum congresuluĭ sĕ esmită pe spesele proprii o comisiune, care sĕ cerceteze lucrul şi sĕ raporteze apoi asupra celor ce va constata. Mesagiul luĭ Cleveland a fost primit în ambele camere ale congresuluĭ nord-american cu vii aprobărĭ, şi s'a predat comisiuneĭ pentru afacerĭ esterne. Aprópe întréga pressă americană declară, că mesagiul luĭ Clevelaud este şi va fi sprijinit de întrégă naţiunea. Alianţa naţională irlandéză a publicat din acest incident un manifest, în care ea oferă Statelor Unite 100.000 de soldaţĭ în casul unuĭ *resbel cu Anglia*. Depeşele sosite în urmă din Waschington anunţă, că s'a primit unanim în camera representanţilor proiectul de lege, prin care Cleveland este împuternicit a *numi* o comisiune, care se constate graniţa teritorială a Venezueleĭ, şi se acorde suma de 100.000 dolarĭ pentru purtarea speselor comisiuneĭ.

O nouă supĕrare a Maghiarilor.

Se scie, că studenţii croaţĭ dela universitatea din Viena au trimis fraţilor lor dela universitatea din Zagrabia, când aceştia arseră stégul maghiar înaintea statueĭ luĭ Iellacicĭ, o declaraţiune, în care aceia apróbă faptul patriotic, cum dic eĭ, al studenţilor din Agram şi enunciă, că între orĭ-ce împrejurărĭ sunt şi vor fi solidarĭ cu eĭ.

In urma acésta guvernul provincial croat s'a îndreptat cătră consiliul universităţii din Viena cu *provocarea*, ca acesta sĕ intenteze *cercetare disciplinară strictă* contra studenţilor, carĭ au publicat declaraţiunea amintita mai sus, şi sĕ-i osândéscă tot-odată la *pedepse grele*.

Consiliul universităţii din Viena a rĕspuns însĕ la acéstă provocare cu totul altfel, decât cum aşteptaseră Croaţii guvernamentalĭ, şi fraţii lor Maghiarĭ. Profesorii vienesĭ au aflat provocarea chiar şi ofensătóre, despre care fapt guvernul croat a fost incunosciinţat printr'o epistolă fórte vehementă, scrisă de un membru al colegiuluĭ profesoral universitar din Viena.

In urmă a sosit în Agram şi rĕspunsul oficios al consiliuluĭ universitar din Viena, în care rĕspuns se spune hotărît, că consiliul universitar nu póte satisface ordinuluĭ primit chiar şi din acel motiv, că pretinsa agitare contra naţiuneĭ maghiare, după legile austriace nicĭ nu este faptă punibilă, decĭ *nu se póte* intenta nicĭ

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Delia.

(*Din amintirile unui marinar.*)

(Urmare).

Ajuns de pe corabie pe uscat, cea dintâi grije mĭ-a fost, natural, sĕ-mĭ schimb hainele, ca deşi bolnav sĕ gust din nou plăcerea de a asista la teatru, plăcere, de care de mult am fost lipsit. In văicărărĭ şi scrîşnirĭ de dinţĭ îmĭ terminaĭ toaleta afară de roc, pe care nu mi-l mai puteam singur îmbrăca. Astfel eşii în cămaşe din odaia mea pe coridor, spre a căuta ajutor la dómna caseĭ séu la vr'una din amabilele sale fiice; atuncĭ mĕ întêmpină o tînĕră copilă de şepte-spre-dece — opt-spredece anĭ, necunoscută mie.

Mi-se pare că vĕd încă şi acum plăcuta-i figură stând înaintea mea! Ea avea o faţă fragedă şi tînĕră cu aceĭ ochĭ căprii minunaţĭ şi nesfîrşit de profundĭ, cum poţĭ vedé în Irlanda des, în alte părţĭ însĕ atât de rar, o gură de o formă frumósă, espresivă, cu nisce dinţĭ admirabilĭ, obrajĭ înfloritorĭ, încadraţĭ de şuviţe de pĕr castaniu, carĭ erau prinse c'o pantlică simplă. Statura sveltă dér puternică era învĕluită într'o haină de lână, de o simplitate sărăcăciósă.

— „Căutaţĭ pe dómna Williams? Dênsa momentan nu e aicĭ, pot însĕ face eu ceva pentru D-vóstrĕ? Sunt nepóta dómneĭ Williams, Delia Moore".

Cât de binefăcĕtor rĕsuna la ureche vocea eĭ tînĕră şi argintie, cât de compătimitor îmĭ priviau ochii eĭ în faţă — întréga mea sfială, devenită între prietenii meĭ proverbială, dispărù, şi surîdênd, ca şi când aşĭ sta înaintea uneĭ vechĭ prietine, rĕspunseĭ:

— „Ei, d-şóră Delia, décă d-vóstrĕ voiţĭ sĕ fiţĭ atât de amabilă, vĕ rog a ajuta unuĭ sĕrman schilav spre a-şĭ lua rocul; am anume un umĕr fórte bolnav şi înţepenit, şi pe lângă cea mai mare bunăvoinţă nu pot sĕ-l îmbrac singur.

— „Cu plăcere domnule!" Şi cu o desteritate atât de gingaşă, ca şi când ar fi fost anĭ dearêndul soră de caritate, îmĭ ajută Delia sĕ-mĭ iau rocul, apoi amêndoi deveniràm fórte perplexĭ, cu atât mai mult cu cât tocmai când îmĭ căutam, ţipând de durere, mâneca şi făcu-i o comică faţă amărîtă — apărù dómna Williams, care nu sĕ putù reţinea de a nu rîde din inimă asupra situaţieĭ.

Póte sĕ vĕ pară demn de credut séu nu, — eu vĕ spun, că în acea séră m'am lăsat înduplecat a nu merge la teatru, deşĭ 'mĭ propusesem acésta deja în Calcutta. Delia era anume de părere, că aerul rece de nópte n'ar fi nicĭ-decum suportabil pentru braţul meu, ér eu aflaĭ imediat înţelept acest sfat şi rĕmăseĭ acasă. E interesant, că séra îmĭ trecù fórte plăcut, bênd céiu şi conversând liniştit lângă melancolicul camin; fuĭ silit, sĕ povestesc mult din India şi dăruì apoi copileĭ câteva micĭ lucrurĭ indice, pe carĭ le adusesem cu mine. Delia primì — îmĭ aduc bine aminte — un mic evantaliu şi câteva chipurĭ chineze pe hărtiă fină.

Ce bucuriă mare simţì iubita copilă din causa micelor obiecte fără de preţ; cum mĕ rugà sĕ-i istorisesc, de unde provin tóte aceste, ce representă chipurile; şi cât de liniştit şî serios mĕ ascultà ea cu o atenţiune încordată, ca şi când n'ar vorbi un biet tinĕr neespert, ci un om erudit, care a călĕtorit mult!

Când sosì timpul somnuluĭ, Delia împachetà cu grije micile darurĭ, îmĭ întinse apoi mâna şi se retrase cu verişórele eĭ. Dómna Williams şi eu mai rĕmaseràm conversând lângă camin — era tocmai aşa o nópte de érnă viforósă, ca astădĭ — şi scoricĭĭ dela dênsa, cum credeam eu, în mod fórte dibaciu şi fin, despre Delia. Atuncĭ audìi tóte câte vi le-am spus mai 'nainte.

Sĕrmană mititică! Acuma sciam, de ce erau mânile eĭ atât de roşii şi de crepate de frig!

De unde sĕ-şĭ fi şi luat mănuşĭ călduróse? Acele costau mulţĭ banĭ, patru până 'n cincĭ şilinge, şi cu aceştia ea trebuia sĕ-i cósă fraţiorului eĭ celuĭ mai mic, sĕlbaticuluĭ cap buclat Patrick, ciorapĭ călduroşĭ, carĭ ii prindeau bine.

Eu îmĭ propuseĭ imediat a-i cumpĕra Delieĭ o mulţime de lucrurĭ folositóre — în dina următóre însĕ îmĭ lipsì curagiul de-amĭ îndeplini propunerea, de-óre-ce mĕ temeam de un refus, şi aşa ceva n'am suferit nicĭ-odată.

o cercetare contra studenţilor croaţî dela universitatea din Viena.

Cu atâta încă n'a fost destul. Consiliul universitar din Viena din contră a hotărît încă, sĕ-i priméscă pe studenţii croaţî eliminaţî dela universitatea din Agram la universitatea din Viena, *chiar şi fără absolutorii.* Afară de acésta un profesor dela facultatea juridică din Viena, cu numele: *Dr. Bernatzik* cu ocasiunea unei prelegerî mai recente s'a esprimat în public, *că Croaţii cu ocasiunea incidentului din Octomvre au avut tot dreptul...*

Faptul acesta a produs un vifor fórte mare între Maghiarî. Diarele maghiare spumegă de mânia în urma acestui rĕspuns al profesorilor vienesî, şi acum dic şi afirmă, că atât profesorii, cât şi ascultătorii dela universitatea din Viena înótă în aceleaşî ape cu *ultraiştii* croaţî şi iau posiţiă făţişă *contra* Ungariei. Se plâng mai departe jurnalele dudapestane asupra faptului, că Maghiarii din di în di pierd tot mai mult terenul în Croaţia; mai departe, că Viena este *cuibul agitărilor contra Maghiarilor*, din care cuib, după cum dice *„Magyar ország“*, *„Banul suge puterî pentru politica sa duşmană (??) Maghiarilor!“* Iată care este supĕrarea cea mai nouă a compatrioţilor Maghiarî.

Preludiu la tratările pentru pact.

(Din camera austriacă).

Cu privire la şedinţa sgomotósă a *Camerei austriace* din 17 l. c. despre care am făcut amintire, aducem adî următórele amĕnunte:

S'a discutat capitlul budgetar „asupra contribuirilor pentru afacerile comune“.

Lueger dice, că pactul cu Ungaria este ca contractul dintre leu şi măgar, la care Austria nu jócă nicî decum rolul leului, ci al măgarului.

Preşedintele *Chlumecky:* Rog, sĕ nu înfăţişaţî rolul Austriei într'un mod atât de înjurios. Asta trece peste mĕsura cuviinţii.

Lueger se provócă la modul cum se vorbesce în Ungaria despre Austria.

Preşedintele observă, că aicî e vorba de cuvinte injuriόse faţă cu Austria, nu faţă cu Ungaria. Ii este indiferent cum se procede în Ungaria, dĕnsul însĕ, nu va admite injurii nicî în contra Ungariei.

Lueger continuând dice, că pactul s'a încheiat numai în interesul Ungariei. Austria a plătit Ungariei mai multă despăgubire de rĕsboiu, decât Francia Germaniei. Miniştrii nu voesc sĕ se strice cu Ungaria, căcî este sciut, că ei n'au altă problemă, decât de-a încheia pactul în orî-ce condiţiunî. Contele Badeni a dis, că partidele estreme sgudue dincóce şi dincolo la temeliile statului. Ast fel pune pe Antisemiţî în aceea-şî liniă cu partida lui Kossuth. Acésta este o suspiţiorare a Antisemiţilor faţă cu Tronul, căcî sunt înfăţişaţî ca o partidă revoluţionară şi trădătóre.

Preşed. Trebue sĕ chiăm la ordine pe vorbitor. Nu pot sĕ admit, ca cine-va sĕ ofenseze pe ministrul-preşedinte. (Reprobărî la Antisemiţî. Schlesinger: Suntem patrioţî, şi aceia sunt trădătorî).

Lueger amintesce o vorbire a lui Kossuth, în care a înfăţişat Austria ca pe o babă bĕtrână şi a vorbit de „mânî obosite de sugrumător“, sub care a înţeles pe Austria, sĕu mai bine dis pe altă persónă. O gazetă ilustrată ungurésca a adus o ilustraţiune, pe care Majestatea Sa era înfăţişat ca Christ rĕstignit, căruia Fejérváry îi înfige lancea în cóstă, pe când în fond miniştrii ungurescî sĕ jócă în jurul mantalei regale, a corónei şi a sceptrului, precum odinióră soldaţii romanî aruncau sorţî pentru hainele Mântuitorului. (Audiţî! Audiţî! La Antisemiţî). Vorbitorul încheiă dicĕnd, că nimic nu-l va spăria de-aş continua agitaţia, până când va fi în corpul sĕu o schînteiă de putere fisică şi spirituală. Arată, că *nicî o partidă* din parlamentul austriac, *afară de Polonî*, carî sunt uniţî cu Ungurii în ura contra Rusiei, *nu este pentru pactul cu Ungaria. Cehii tinerî* nu pot vota pentru el, pentru-că connaţionalii lor Croaţii, Slovacii, şi Românii sunt asupriţî în Ungaria, şi pentru-că interesele materiale ale Cehilor sunt mult păgubite de Ungaria. *Marii proprietarî* şi *conservativii* nu pot vota pentru pact, de óre-ce în Ungaria religia catolică este în mod neaudit apĕsată şi aservită.

Dér *nicî Germanii* nu pot vota pentru el, fiind că Ungurii le-au luat naţionalitatea. Tóte şcólele germane sunt închise, şi deja copii de trei anî se trimit în Kişdedovurî ungurescî. Saşii germanî în Transilvania sunt desnaţionalisaţî într'un mod cum nu s'ar puté în alt stat. Dér *nicî deputaţii vienesî* nu pot vota pentru pact, deóre-ce Viena a fost cel mai rĕu păgubită prin el, ba chiar decapitalisată. Până când dér va mai curge sânge în vinele mele, *voiu lucra şi voiu agita contra Ungariei.* (Aplause sgomotóse la Antisemiţî).

Dep. *Suess* dice, că décă nu s'ar înoi pactul, acésta ar fi periculos pentru Austria. Ungaria ar fi lovită mortal perdêndu-şî piaţa pentru vinderea productelor sale agrare; numai străinătatea ar profita de aicî. Dér este şi el de părere, că *cvota de până acuma* 70:30 *trebue schimbată*, căcî nu mai are basă.

Ministrul-preşedinte *Badeni*, apĕrându-se în contra învinuirilor, dice, că scopul, ce-l urmăresc Antisemiţii este altul decât se afirmă. Décă se atacă dualismul, nu se servesce interesului statului, ci se servesc scopurî de partid şi agitaţiunî secundare. Asemenî mijlóce sunt păgubitóre pentru viitórele tratărî cu Ungaria. (Aplause)

Dep. contele *Pálffy* aprόbă tonul liniştit şi obiectiv al lui Suess. Declară în numele clubului sĕu, că va stărui în orî-ce cas pentru *schimbarea cvotei* şi pentru o schimbare a raporturilor comerciale cu Ungaria. Austria a fost întrecută în privinţa economică de Ungaria şi de aceea noi ca mai slabî economicesce, trebue sĕ stăruim pentru o dréptă şi echitabilă soluţiune a pactului. Dér eu cred, că nu e corect, ca sĕ considerăm naţiunea maghiară ca inimică, pentru-că nu este pe deplin convinsă, că raporturile nóstre cer o îmbunătăţire. Eu sciu, că naţiunea maghiară este prea cavelerésca, prea dréptă şi prea înţeléptă decât ca sĕ nu recunóscă acésta. (Vocî din partea Cehilor tinerî: Dréptă faţă cu Slavii? Dep, *Sokol*: Cum póte fi vorba la Ungurî de dreptate? Dr. *Vasaty*: Acolo nu domnesce dreptatea! Dep. *Purghart*: Stărî asiatice!)

Dr. *Lueger* salută cu bucuriă declararea contelui Palffy, că partisanii sĕi doresc schimbarea cuotei şi a rapórtelor economice. Acésta, dice, este un succes al agitaţiunei mele.

Aplause la antisemiţî. Reprobărî în stânga. Vocî: Ingâmfare. Dep. *Gessmann* strigând tare: D-Vóstrĕ suuteţî....... Mare sgomot. Preşedintele cere sĕ nu strige deputaţii şi îi chiamă la ordine. Gessmann strigă, că preşedintele se pórtă ca un poliţaiu. *Lueger:* Eu sunt cel dintâiu, care am cutezat sĕ vorbesc aicî despre guvernul unguresc şi despre rapórtele cu Ungaria. Dr. *Menger*: Noi am făcut'o deja înainte cu 30 de anî. Dr. *Lueger*: Décă ar merge după D-vóstrĕ aţî primi şi o cuotă de 75:25 şi peste acésta aţî lăsa se vĕ mai tragă pe deasupra încă 25! — Strigărî sgomotóse de indignare, Preşedintele chiamă la ordine pe Lueger. In invălmăşală se aud strigărî contra presidentului, de poliţaiu, sergent provocator!

Dr. *Lueger* (după o pausă mai lungă) dice: fiţî mai liniştiţî. Cred, că suntem toţî prea iritaţî. N'am voit sĕ vatăm pe nimenî. (Reprobărî şi rîsete în stânga). Contele Pálffy a afirmat, că Maghiarii au fost tot-déuna cavalerescî, eu n'am nimic în contra naţiunei maghiare, dér Maghiarul liber a dispărut, el este tot aşa suprimat, cum sunt suprimate naţionalităţile sub şovinismul maghiar. Puţin a mai rĕmas din nobilimea creştină maghiară; aşa numită *„Gentry* a dispărut, şi naţiunea cavalerésca maghiară o representéză acuma la putere numai *Maghiarii cei cu timbru de 50 cr.* Procederea Maghiarilor şi a guvernului unguresc nu este de loc cavalerésca. Cetiţî numai ce s'a petrecut la alegerea din Stomfa, cetiţî ce se întêmplă cu copiii Slovacî (Aplause pe băncile Cehilor tinerî.) Şi cum sufer Românii! Cetiţî ce se întêmplă în Croaţia, cum se tractéză Sêrbii şi ce se face cu Saşii în Transilvania. De-o tractare cavalerésca de sigur nu se póte vorbi. In Ungaria domnesce terorismul, forţa, brutalitatea, cum n'ar mai trebui sĕ fiă tolerate în Europa.

Dep. *Scheicher:* Stăpânire de Mongolî'.

Dr. *Lueger* polemiséză apoi cu ministru-preşedinte şi cu prof. Suess, din stângă, căruia îi dice, că el Lueger îî va dovedi prin agitaţia sa, că valoréză mai mult de cât întréga stângă; va dovedi, că are teren în popor şi va lupta mai departe.

Noi nu suntem în contra pactului, — încheiă vorbitorul, — ci numai în contra unui pact nedrept, şi un ast-fel de pact se plănuesce astădî aicî. Noi suntem pentr'un pact drept, şi décă nu se póte dobêndi un ast-fel de pact, *suntem pentru uniunea personală* şi pentru lupta economică. Tot-déuna Austria a cedat, tot-déuna ea a fost cea păcălită, cea înşelată; acésta nu mai póte fi aşa. Austria trebue sĕ devină éră-şî liberă spre a-şî putea cu onóre susţinea posiţia în concertul statelor. (Aplause lungî la antisemiţî).

Raportorul Dr. *Russ* dice, că nu este permis amestecul în afacerile interióre ale Ungariei, şi îşî esprimă speranţa, că în momentul pactului se va lua în considerare interesul comun al tuturor popórelor şi se vor delătura interesele de partid.

Cu acésta s'a încheiat discuţia capitlului sus amintit.

SCIRILE DILEI.

— 8 (20) Decemvre.

Congregaţia comitatului Braşov. Atragem din nou atenţiunea membrilor românî, că congregaţia comitatului Braşov se va întrunì mâne, Sâmbătă, în 21 l. c. la 9 óre în şedinţă estra-ordinară, căreia îi va premerge alegerea de funcţionarî administrativî.

—o—

Post de medic. Ni-se scrie: In comuna Chitighaz (Kétegyháza), com. Bichiş, postul de medic comunal a devenit vacant. Comuna are 4000 de locuitorî, dintre carî aprópe 3000 sunt Românî, şi restul Maghiarî. Salar anual dela comună 500 fl. ér pracsa îi póte aduce un venit sigur de 600—800 fl. Afară de asta, ca şi foştii medicî, aşa şi viitorul medic póte conta dela cont. Almássy din loc pe fiă-care an la o plată fixă de 300 fl., dela un domeniu de al archiducelui Iosif în depărtare de 1 óră, 200 fl., — ér dela căile ferate de stat 300 fl., pentru-ce în schimb medicul e îndatorat a cerceta bolnavii de pe teritoriul domenielor şi dela căile ferate de stat. Ast-fel venitul anual se evaluéză cam la 2000 fl. Dorinţa nóstră ar fi ca sĕ ne alegem un medic român. Doritorii au a-şî înainta, până la 3 Ianuarie n. 1896, cererile provĕdute cu tóte documentele de lipsă la fisolgăbirĕul cercului Kövér László în Giula (com. Békés). Alegerea se va face

---

Din pricina umĕrului meu înţepenit, trebuii sĕ rĕmâiu în Liverpool mai mult, decât cugetasem, de-órece eram cu desĕvêrşire incapabil de orî-ce muncă pe nae. Astfel petrecui în cercul familiei Williams câte-va sĕptĕmânî, în decursul cărora mé simţii atât de bine, ca şi când aşî fi fost acasă. Cele mai plăcute erau serile. Şedeam în jurul caminului şi conversam; noi tinerii glumiam şi ne delectam, cum face omul, când e aprope de 20 anî, pe lângă aceea vioiu şi nevinovat şi neinfectat de blasarea modernă. Ómenii casei începură sĕ tachineze pe Delia cu mine, ceea ce de fapt nu-mî prea plăcea, de-órece şi în acéstă privinţă urmam datorinţele unui bărbat fórte serios, şi nu mi-ar fi convenit absolut de loc, décă iubita copilă şi-ar fi plăsmuit — cum obicînuesc a face atât de adeseorî şi atât de uşor fiinţele tinere şi sĕrmane — gândurî şi speranţe, carî sigur, că nu s'ar fi putut împlini nicî-odată. Cum s'ar fi şi putut acésta? Eu abia ajunsesem sĕ fiu oficer, mĕ nisuiam după demnitatea de căpitan, şi înainte de a-o ajunge acésta, îmî era imposibil a mĕ cugetă la întemeierea unei familii proprii; până atuncî însĕ mai erau atâţî anî, încât în decursul lor Delia putea fi de mult soţia fericită a altuia şi mamă a mai multor copii. De aceea eu nicî nu lăsam sĕ prindă rădĕcinî în mintea mea astfel de gândurî, orî cât de mult simpatisam cu drăgălaşa copilă. Respingeam tóte tachinările în mod binevoitor, dér resolut, folosindu-mĕ de sinceritatea cam dură, propriă marinarilor. Delia însĕ nu făcea aşa; ci inima ei caldă irlandeză — puteţî ride de acésta cât veţî voi copilelor — începuse sĕ bată pentru unchiul vostru Gheorghe, care atuncî era firesce încă tinĕr şi ferecheş.

Kata Williams, o fetiţă cuminte şi seriósă, mĕ înţelegea fórte bine şi sĕ nisuia într'un mod leal sĕ suprime în verişóra sa gândurile de dragoste ce încolţiau, — fără succes însĕ, cum vĕdui mai târdiu. Dómna Williams din contră se părea, că ne consideră, pe Delia şi pe mine, ca pe-o viitóre pĕrechiă şi făcea adesea alusiunî de felul acesta. Aşa odată, câteva dile înaintea plecării mele, dise dĕnsa către Delia:

— „Ei, mititico, încă câţî-va anî şi apoi te vom vedea, décă va voi D-deu, ca dómna Steuermann!

— „Mamă“, dise Kata, în vreme ce mie într'adevĕr îmî era grea inima, „ce te interesézâ, sĕ inspirî aşa ceva copilei? Ea e încă mult prea tinĕră, n'ar trebuì încă timp îndelungat sĕ se cugete la astfel de lucrurî!“

— „Dér de ce nu?“ întrebă atuncî Delia cu voce dulce şi duiósă, fixându-mĕ lung şi liniştit cu o privire profundă.

Era cea din urmă séră, pe care aveam s'o petrecem în societatea Deliei, care — fără a-i fi rĕspuns şi eu iubirei sale — îmî devenise atât de dragă; şi când ne dorirăm nópte bună şi eu îi strînseiu mâna, într'adevĕr n'aş fi cugetat, că vĕd pentru ultima óră în acéstă viéţă înaintea mea drăgălaşa şi iubita ei faţă. Şi totuşî aşa s'a întêmplat.

In diua următóre primii porunca, ca sĕ mĕ îmbarchez ca al doilea cârmaciu pe corabia americană „Tuscarora“, care avea sĕ mérgă cu un balast de nisip la New-York. Deşi încă departe de a fi restabilit pe deplin, nu voii sĕ scap ocasiunea binevenită şi mĕ îmbarcai imediat, cu intenţiunea de-a face deséră visita de adio la familia Williams; de fapt însĕ nu ajunseiu sĕ-mî îndeplinesc acéstă intenţiune, de-órece avuiŭ — de sine se înţelege — fórte mult de lucru pe nae spre a face pregătirile de lipsă, şi în diminéţa următóre naea plecă pe mare. Eu putui decî numai prin fratele dómnei Williams trimite salutările mele damelor casei şi Deliei şi părăsii Liverpool-ul, spre a merge spre New-York.

Dér vai! ce mai călĕtoriă a fost acésta, dragile mele. „Tuscarora“ era o corabiă mică şi frumuşică, dér nicî-decum nouă; mulţămită mărfurilor rele, pe carî le purtase în ultimii anî, şi mişeliei căpitanului ei, — un blăstĕmat atât de perfect, ca şi care nu se mai pomenise pe vr'o naiă — totul era neglijat po bord; nu sĕ afla nicî măcar o vêntrelă bună, ba nicî funii de reservă, ér catargurile şi scândurile corăbiei erau putrede.

Şi cu acéstă naie ca vai de lume ne pregătiam sĕ străbatem în mied de érnă oceanul atlantic, patria celor mai teribile furtunî! Dér deocamdată nicî n'am ajuns departe. Abia ora către amédî, când începù a bate vêntul, şi înainte de a se fi înoptat pe deplin, isbucnì o furtună înfiorătóre. Valurile mării furibundau şi sĕ ridicau la înălţimî de munţî, ér pe lângă aceea mai cădea din greu şi zăpadă, aşa încât de pe acoperiş abia mai puteai distinge vêrful catargului. Când trosnia aicî, când scârţâia

în 4 Ianuarie n. 1896 la 10 óre a. m. Spre orientarea alegĕtorilor românĭ ar fi de dorit, ca de-odată cu însinuarea petițiilor medicii românĭ sĕ aviseze pe unul dintre preoții localĭ: Vasiliu Beleș séu Iosif Ioan Ardelean. — *Sentinela.*

—o—

Jertfa testimoniului de maturitate fals. Am fost făcut amintire dilele trecute despre afacerea falsificărei atestatelor de maturitate din Vaț, carĭ atestate s'au vêndut apoi prin Budapesta. Unul dintre tinerii provĕduțĭ cu ast-fel de atestate a fost și fiiul unui director de móră din Budapesta, care chiar în anul acesta a întrat la miliție pentru de ași face anul de voluntar. In urma descoperirei falsificărilor, tinĕrul voluntar a fost chiămat înaintea judecătoriei militare, care l'a osândit la pierderea dreptului de voluntar și la serviciu activ de trei anĭ.

—o—

Prelegere publică. Din Budapesta ni-se scrie: Obicinuitele prelegerĭ, ce se țin în cercul tinerimei universitare române de aicĭ și carĭ din motive seriose au fost întrerupte de câtva timp, acum șĭ-au reluat cursul. Sâmbătă în 2 (14) a ținut o interesantă disertațiune d-l *Ioan Dolean*, stud. în drept, despre „Lupta națională. Partidul național. Tinerimea". Succesa prelegere a fost urmată de-o discuțiă viuă și instructivă, lăsând pe toțĭ tinerii participanțĭ mulțămițĭ.

—o—

Corăbiile lui Trajan. Din Roma se depeșéză, că în lacul Nemi s'au descoperit în timpul din urmă rĕmășițele acelor corăbii, pe carĭ le-a construit împĕratul Trajan înainte cu 1800 de anĭ și pe carĭ le folosia la escursiunĭ. Năile acestea au fost fórte pompóse. Guvernul italian a dispus sĕ se facă scrutărĭ amĕnunțite, și până acum deja o naiă întrégă a putut fi scósă din lac.

—o—

Patru noi născuțĭ într'un an. In Alba regală s'a întâmplat lucrul ne mai pomenit, că o părechiă tînĕră a fost dăruită într'un an cu 4 copiĭ. La începutul anului c. adecă soția unui meseriaș a născut douĕ fetițe gemene; acum în Decemvre însĕ a născut doi băețĭ gemenĭ. Decĭ toțĭ patru copiii sunt născuțĭ în unul și același an.

—o—

Călindarul Plugarului pe an. 1896, redactat de d-l *I. Georgescu*, se póte căpĕta dela Tipografia *„A. Mureșianu"* din Brașov cu prețul de 25 cr., (trimis cu posta 30 cr.) Dela 10 esemplare comandate de-odată, unul se dă rabat. E unul dintre cele mai bogate și mai eftine călindare românescĭ, conținênd material bogat atât economic, cât și literar, fórte variat și instructiv și de petrecere. E întocmit anume pentru trebuințele plugarilor, carĭ în acest călindar găsesc o călăuză credinciósă pentru tóte trebuințele lor.

—o—

Esamen de dans. Erĭ s'a ținut în institutul d-rei *Vautier* un esamen de dans al elevelor interne, la care au luat parte, pe lângă părinții elevelor și alțĭ învitațĭ din societate. Elevele instruite de dibaciul măestru de dans d-l *Krestels*, au surprins publicul prin diferitele jocurĭ frumóse, ce le-au învĕțat în timp scurt numai de câte-va sĕptĕmânĭ. Jocurile atât de rotunde cât și de colónă le-au esecutat cu mult tact și fórte prompt. Cu deosebire am remarcat jocurile de colónă Romana și Quadrilul, carĭ au fost numai de eleve jucate și comandate. Cu acest prilegiu s'a putut observa tot-odată ce ordine frumósă, ce disciplină strânsă și ce spirit bun de educațiune domnesce între elevele acestui institut, din care sub conducerea probată a d-rei *Vautier*, au eșit în timp de 40 de anĭ atâtea eleve ce fac numai onóre societății în care trăesc.

—o—

Din comitate.

In comitatul *Clușului* s'a făcut alegerea de funcționarĭ administrativĭ în 18 Decemvre. Inainte de a-se trece însĕ la actul alegerei, vice-șpanul Gyarmathy Miklos declară, că fiind el numit din partea guvernului ca intendant al „teatrului național" din Clușiu, renunță de-a mai fi pus în candidațiă la postul de vice-șpan. La asta a rĕspuns întâiŭ un membru maghiar, ér după aceea membrul român Eugen *Crișianu*, despre care dice „Kolozsvár, că *„în numele naționalității române (??) a esprimat mulțumită lui Gyarmathy pentru serviciile, ce în tot déuna le-a făcut în mod neasĕmuit și drept"* (sic!) In considerare, că Gyarmathy a servit 28 de anĭ comitatului, la propunerea unui membru maghiar s'a hotărît a 'i-se vota pensiunea întrégă.

S'a trecut apoi la alegerea funcționarilor, carĭ toțĭ au fost aleșĭ cu unanimitate de voturĭ. Vice-șpan a fost ales contele Lázár Istvan, protonotar Bonis Istvan, fiscal: Ioan Petran, președinte la sedriă: Horn, Bela și așa mai departe între 34 de funcționarĭ administrativĭ, singur în postul de cassar la sedriă mai aflăm un Român pe d-l Andreiu Truța. Intre vre-o 8 fisolgăbirĕi nicĭ un Român; între 11 solgăbirĕi nicĭ un Român. Dér nu face nimic, — „naționalitatea română" din comitatul Clușiului scie cu tóte astea sĕ datorescă recunoscință celor din fruntea comitatului pentru serviciile lor „neasĕmĕnat de *drepte!*"

*

In comitatul *Albei de jos* s'a ținut o adunare estra-ordinară, la care membrii comitatensĭ au luat parte în numĕr neobicĭnuit de mare, din causă, cum i-se scrie lui „Kolozsvár", că de-o parte aveau sĕ se sfătuéscă în causa alegerei funcționarilor, ér de altă parte sĕ facă *„o anumită demonstrațiă în contra puținilor membri valahĭ din comitat"*. S'a hotărît a-se pune în candidațiă pentru viitórele alegerĭ, ce se vor face în 28 Dec. n. c. aceeașĭ funcționarĭ, carĭ au fost și până acum și între carĭ găsim un singur Român, pe d-l Stefan Chirila, candidat la postul de fisolgăbirĕu (până aci a fost solgăbirĕu). — In aceeașĭ adunare s'a constituit un comitet de 30 membri, sub presidiul fișpanului, avênd sĕ facă pregătirĭ pentru *banderiul milenar.*

*

In comitatul *Caraș-Severinului* s'au făcut alegerile funcționarilor în 17 Decemvre, fiind Românii bine representațĭ la adunare. Membrul *Brediceanu* constată, că alegerile de membri comitatensĭ au fost protestate *numai acolo, unde cei aleșĭ au fost membri ai partidului național român.* Despre funcționarii de până acum ai comitatului dice, că ei n'au fost aleșĭ cu consimțĕmêntul membrilor acestui partid și critică activitatea desfășurată de ei. Membrul *Munteanu*, adv. în Oravița, face declarațiunea, că *deóre-ce partidul național român a fost eschis din comisiunea de candidare, acest partid nu va lua parte la alegerĭ.* Fișpanul Jakabffy dise, că *comisiunea de candidare fiind o comisiune de încredere, n'a putut face loc în ea și vre-unuia dintre Românĭ.* Cuvintele acestea au provocat discuțiunĭ înflăcărate din partea d-lor Brediceanu, Dobrin și P. Călciunariu. Alegerile s'au făcut după sprâncéna fișpanului.

Școlele comerciale din România.

D-l Romulus *Ionașcu*, profesor la școla comercială de gradul I din Iași, publică de curênd în diarul „Evenimentul" un interesant studiu asupra școlelor comerciale din România în comparațiă cu cele din străinătate. Reproducem din acest studiu următórele date:

Prin legea instrucțiunei dela 1864 s'a prevĕdut și înființarea de școle comerciale, cu scop de-a da o cultură specială viitorilor comercianțĭ ai României. In 1864 s'au înființat douĕ școle comerciale, una la Bucurescĭ și una la Iașĭ; pe la 1877 s'a înființat școla comercială din Craiova, apoi cea din Ploescĭ și, la 1880, școla comercială din Iașĭ.

La început cursurile acestor școle țineau 4 anĭ, pe urmă s'a mai adaus al 5-lea. După noua lege însĕ, care a fost pusă în aplicare în tómna anului școlastic 1894—95, cursurile școlelor comerciale s'au redus dela 5 la 3 anĭ, declarându-se școlele comerciale din Bucurescĭ, Iașĭ, Galațĭ, Craiova și Ploescĭ ca școle comerciale de gradul I Afară de acestea, s'au mai înființat douĕ școle comerciale de gradul II în Bucurescĭ și Iașĭ. Elevii școlelor comerciale de gradul I sunt recrutațĭ dintre absolvenții școlelor primare, ér elevii școlelor comerciale de gradul II sunt recrutațĭ dintre absolvenții școlelor comerciale de gradul I și dintre absolvenții gimnasiilor inferióre clasice séu reale (absolvenții cursului inferior dela liceu).

Școlele de gradul I corespund cu școlele comerciale de gradul inferior din Ungaria. In aceste școle învață băeții din prăvălii séra dela 8—10, séu diminéța dela 6—8. Numĕrul órelor de lecții pe sĕptĕmână variază între 7 și 12. In Austria și Germania aceste școle se numesc școle de ucenicĭ (Lehrlingsschulen), în Italia școle tehnice séu serale, ér în Francia școle practice de comerciu (écoles pratiques de commerce). Școlele comerciale de gradul II corĕspund cu școlele secundare comerciale din Ungaria (Handels Mittelschulen), cu Academiile comerciale din Austria (Handels-Akademien) și cu școlele superióre de comerciu din Francia. Școlele comerciale de gradul I sunt destinate pentru prepararea personalului trebuincios în comerciul mic, ér cele de gradul II pentru prepararea personalului necesar comerciului mare.

Intre greșelele principale ale actualei organisațiunĭ a școlelor comerciale, d-l Ionașcu numĕră, cu drept cuvênt, și *lăsarea la o parte a limbei române în școlele de gradul II.* Etă ce dice d-sa:

In anul acesta am visitat tóte școlele comerciale mai însemnate din Austro-Ungaria, Germania, Franța, Anglia, Belgia, Elveția și Italia. Mărturisesc că n'am găsit nicĭ o școlă comercială superióră, în care sĕ lipséscă studiul limbei materne. In adevĕr îțĭ vine fórte curios sĕ vedĭ, că elevilor dela școla de gradul al II li-se predau pe lângă corespondența comercială francesă și germană și noțiunĭ din istoria literaturei acestor douĕ limbĭ, ér de istoria literaturei române nu li-se amintesce nimica, ca și cum n'ar esista! Ast-fel de anomaliĭ numai la noi poțĭ vedé!! Deschidețĭ programele oricărei școle comerciale din străinătate și vețĭ vedea, că se învață istoria literaturei limbei naționale. Pe lângă literatură, profesorul cetesce cu elevii descrierĭ de stabilimente industriale, de porturĭ, de centre comerciale și industriale, de căi de comunicațiune etc. face diferite scrisorĭ comerciale, dă compositiunĭ elevilor referitóre de comerciu și industrie. In privința predărei limbei naționale în școlele comerciale de gradul II, școlele din Viena, Lipsca și mai ales școla superióră din Geneva și Academia de comerciu din Hamburg pot fi luate ca exemplu.

In fine mai amintim, că corpul didactic dela școlele comerciale din România este recrutat dintre licențiații séu doctorii universitătilor și diplomații școlelor comerciale.

Sciri telegrafice.

Sofia, 19 Dec. Ministru-președinte Stoilov a comunicat, că prințul Boris va fi botezat la 3 Ianuarie an. v.

Budapesta, 20 Decemvre. In procesul de presă intentat de tostul ministru-președinte Wekerle contra redactorilor și deputaților Hollo și Bartha, amêndoi au fost declarațĭ vinovațĭ de juriu și condamnațĭ la închisóre de câte 6 lunĭ și 1000 fl. amendă.

DIVERSE.

Cel mai mare om din lume. Redacțiunea diarului „Figaro", a avut în dilele trecute un óspe interesant. Mr. Wilkins, omul cel mai mare din lume a visitat redacția numitului diar. Wilkins s'a născut în statul Minesotta (America) el e de 21 anĭ și are 2 m. și 45 cm. în înălțime.

Glume. *Dama*: Eu îmĭ aduc aminte de tóte evenimentele mai însemnate din tinerețele mele. — *Domnul*: O, atuncĭ te rog cocónă, povestesce-mĭ ceva din resbelul cu Turcii.

Literatură.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

---

colo, de-óre-ce scândurile putrede părăiau, ér vêntrelele vechĭ și ruinate erau isbite puternic de vênt; apoi mai năvăleau în corabiă unul după altul valurĭ marĭ de apă, carĭ luau cu sine tot, ce nu era țintuit și pironit pe copertă, și ne uda până 'n piele cu tóte hainele nóstre muiate în oleu și cismele nóstre marĭ.

Dér și cea mai fiorósă nópte își are diminéța sa, și astfel ea sĕ ivì și pentru noi — cu mult mai frumósă decât ne-am așteptat s'o vedem. Deși mai vremuia și vêntul mai urla încă, totuși sórele strălucia, și noi puturăm vedea, că eram numai câteva milurĭ departe de portul dela Holyhead. Tuscarora devenise în cursul nopții o ruină ne folositóre decĭ de o naiă de povară, care ni se oferi spre a ne duce până în portul dela Holyhead, unde apoi puturăm sta liniștiți spre a ne drege pagubele suferite.

O havarie e de obiceiŭ o istoriă lungă, și havaria americană din motive comerciale nu se obicinuesce a fi mai scurtă decât celelalte; astfel parte pentru-că afacerile comerciale nu erau încă terminate, dér parte și pentru-că furibundau furtunĭ înfricoșate, rĕmaserăm în societatea multor altor soțĭ de suferințe uns-pre-dece sĕptĕmânĭ în Holyhead. Deși n'ași putea dice, că acestea ar fi fost cele mai frumóse dile ale vieții mele, totuși ele trecură în sfîrșit, și sosi diua, în care bĕtrâna Tuscarora fù din nou împinsă în mare. Veselĭ ca în vechiul cântec american de marinarĭ „Dreadnoght" de Packetschiff, pe care atât de adesea trebuiam sĕ vi-l cânt când erațĭ incă copilițe de tot micĭ, străbăturăm noi, favorisațĭ de un aspru vênt nord-ostic, sĕlbatica mare irlandeză și trecurăm apoi în oceanul atlantic.

Tuscarora devenise o corăbióră sprintenă și ajunserăm atât de iute la insulele Azore, încât puteam spera, sĕ întreprindem o călĕtoriă fenomenal de scurtă la New-York, — décă va mai domni încă vêntul ostic, care ne însoțise până acum.

Acésta însĕ, durere, nu sĕ întâmplă.

Abia ajunseserăm în vestul insulelor Azore, când într'o frumósă séră se porni din nou vijelia, și vêntul de Vest, care sufla aprópe necontenit în partea nordică a oceanului atlantic, începù a bate din nou cu furiă vêntrelele corăbiei nóstre.

(Va urma.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Decemvre 1895.

Renta ung. de aur 4%	121.50
Renta de coróne ung. 4%	97.65
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	123.40
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	180.80
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.50
Bonurĭ rurale ungare 4%	95.75
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.—
Imprum. ung. cu premii	151.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	138.—
Renta de hârtie austr.	99 50
Renta de argint austr.	99.70
Renta de aur austr.	121.30
Losurĭ din 860	145.—
Acţii de ale Băncei austro-ungară.	978.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	388.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	353.—
Napoleondorĭ	9.60½
Mărcĭ imperiale germane	59.32½
London vista	121.10
Paris vista	48.20½
Rente de coróne austr. 4%.	99.75
Note italiene	44.20

Cursul pieţei Braşov.

Din 20 Decemvre 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.54	Vênd.	9.56
Argint român.	Cump.	9.46	Vênd.	9.50
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.53	Vênd.	9.56
Galbenĭ	Cump.	5.66	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	129.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	59.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.80	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		—.—	Vênd.	—.—

Numere singuratice à 5 cr. se potŭ cumpĕra în din „Gazeta Transilvaniei“ librăria Nicolae Ciurcu.

ABONAMENTE
LA
„GAZETA TANSILVANIEI“

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ	3 fl. —
Pe şése lunĭ	6 fl. —
Pe unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe trei lunĭ	10 fr.
Pe şése lunĭ	20 fr.
Pe unŭ anŭ	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ	2 fl. —
Pe şése lunĭ	1 fl. —
Pe trei lunĭ	50 cr.

Pentru România şi străinătate:

Pe anŭ	8 francĭ.
Pe şése lunĭ	4 francĭ.
Pe trei lunĭ	2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate poştale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arăta şi poşta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Sosirea şi plecarea trenurilor în Braşov.

Sosirea trenurilor în Braşov:

1. Dela Pesta la Braşov:

Tr. accelerat: — óre — m. diminéţa.
Trenul de persóne: 8 óre diminéţa.
Trenul accel.: 2 óre 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 óre 25 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşov:

Trenul accel: 2 óre 18 min. după am.
Trenul mixt: 5 óre 20 m. după améḑĭ.
Trenul de persóne: 9 óre 8 minute séra.
Trenul accel.: — óre — minute séra.

3. Dela Zĕrnesci la Braşov: (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 7 óre 36 min. diminéţa.
Trenul mixt: 1 óră 29 min. după am.
Trenul mixt: 0 óre — min. séra.

Plecarea trenurilor din Braş.

1. Dela Braşov la Pesta

Trenul mixt: 5 óre 8 min. diminéţa.
Trenul accel.: 2 óre 45 min. după am.
Trenul de persóne: 7 óre 43 min. séra.
Tr. accelerat: — óre — min. séra.

2. Dela Braşov la Bucuresci:

Trenul de pers.: 3 óre 55 min. dimin.
Tr. accelerat: — óre — m. dimin.
Trenul mixt: 11 óre nainte de améḑĭ.
Trenul accel.: 2 óre 19 min. după am.

3. Dela Braşov la Zĕrnesci. (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 8 óre 35 min. diminéţa.
„ „ 4 „ 55 m. după am.
Trenul mixt: 0 óre — min. séra.